

باسمه تعالی
دانشکده علوم پزشکی تربت جام

عنوان کارگاه: آشنایی با اصول سرچ و پایگاه های اطلاعاتی

فروغ آل ابراهیم
Forugha07@gmail.com

کدام درب را باید انتخاب کنید تا زنده بمانید؟

این جا آتش
گرفته است

1

این جا شیری
گرسنه، که یک
سال غذا نخورده

2

این جا یک
قاتل است

3

رئوس مطالب

موضوع	بخش
آشنایی با ابزارهای کاوش عمومی و تخصصی و شیوه های جست و جو در آن ها	اول
آشنایی و کار با بانک های اطلاعاتی حوزه علوم پزشکی	دوم
اصول و فنون پیشرفته جست و جو در پایگاه های اطلاعاتی و موتورهای کاوش	سوم

بخش اول:

آشنایی با ابزارهای کاوش عمومی و تخصصی و شیوه های جست و جو در آن ها

اهمیت جست و جوی اطلاعات

- یکی از مراحل عمده هر پژوهش، **جست و جوی منابع** مربوط به موضوع مورد پژوهش است.
- این روش ها به پژوهشگر کمک می کند تا **بینش عمیقی در زمینه مورد پژوهش** و حوزه ای که تحقیق به آن تعلق دارد، کسب کند.
- این مرحله **پیش** از زمانی که پژوهشگر طرح تحقیقاتی خود را برنامه ریزی کند آغاز شده و می تواند **همگام** با سایر مراحل پژوهش ادامه داشته باشد.

- حجم فزاینده اطلاعات و تعدد تولید کنندگان اطلاعات از عواملی هستند که باعث پیچیدگی بازیابی اطلاعات می شوند.
- لذا مهارت هایی مورد نیاز است تا بتوان با استفاده از آن ها از میان انبوه اطلاعات، به مفید ترین و مناسب ترین آن ها دسترسی پیدا کرد.
- افزایش تحقیقات در حوزه های مختلف منجر به رشد شتابان نوشته ها و منابع اطلاعاتی شده است.
- امروزه به دلیل افزایش حجم اطلاعات، مطالعه همه مطالب مفید موجود، امکان پذیر نیست.

چالش اصلی در عصر حاضر، نبود اطلاعات نیست، بلکه عدم شناخت راه های رسیدن به اطلاعات است.

منابع اطلاعاتی در کتابخانه ها

□ تقسیم بندی انواع منابع اطلاعاتی موجود در کتابخانه ها بر اساس اهداف خاص :

- منابع اطلاعاتی چاپی و غیر چاپی
- منابع کتابی و غیر کتابی
- منابع مرجع و غیر مرجع
- منابع اختصاصی و عمومی
- منابع درسی و غیر درسی

□ این دسته بندی ها تنها برای تفكيك بعضی ویژگی های کلی انواع منابع اطلاعاتی در نظر گرفته می شوند و گرنه با ظهور تکنولوژی های جدید بسیاری از این مفاهیم جامعیت خود را از دست داده اند و بر خلاف گذشته که برخی منابع مانند پایان نامه ها، پروانه های ثبت اختراع و استانداردها تنها با فرمت چاپی وجود داشتند، امروز وجه غالب بسیاری از منابع اطلاعاتی محمل های الکترونیکی و دیجیتالی شده است.

چاپی

- شکل سنتی اطلاعات
- در قالب محمل های کاغذی ارائه می شوند:
کتاب، مجله، پایان نامه و...

روش دسترسی

1. مراجعه حضوری به محل نگهداری آن ها
2. مشاهده آدرس محل نگهداری، مشخصات و اطلاعات bibliographic آن ها در اینترنت

الکترونیکی

- اطلاعات ارائه شده در قالب های مختلف دیجیتالی اعم از؛ کتب، مجلات، تصاویر و...

روش دسترسی

1. استفاده از امکانات موجود در اینترنت و شبکه های اطلاعاتی

اشکال مختلف منابع اطلاعاتی در حوزه علوم پزشکی

- ☐ Books
- ☐ Journals
- ☐ Images
- ☐ Drug Informations
- ☐ Patient Education
- ☐ Standards
- ☐ Medical Protocols

- ☐ Procedures
- ☐ Directories
- ☐ Meeting abstracts
- ☐ Dissertations & Theses
- ☐ Interactive Skills
- ☐ Care knowledge & Consults
- ☐ Conference Proceeding ,...

مراحل انجام جست و جو

1. تعیین موضوع مورد جست و جو
2. انتخاب ابزار جست و جوی اطلاعات
3. تعیین کلید واژه های اصلی
4. تعیین کلیدواژه های مترادف
5. ترکیب مفاهیم و طراحی استراتژی جست و جو
6. تعیین محدودیت ها و فیلتر های مورد نیاز
7. انجام جست و جو
8. ارزیابی نتایج و در صورت نیاز بازبینی و تکرار جست و جو
9. استخراج اطلاعات

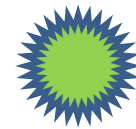
1. تعیین موضوع مورد جست و جو

تعریف موضوع مورد مطالعه اعم از:

موضوع اصلی
جمعیت مورد مطالعه
سال مورد بررسی
تأثیر عوامل دیگر
تأثیر موضوع بر سایر پارامترها

بررسی تأثیر روش یادگیری مبتنی بر روش حل مساله بر
پیشرفت تحصیلی دانشجویان رشته پرستاری در سال 1402

2. انتخاب ابزار جست و جو

گزینه های موجود :

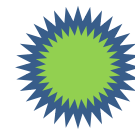
- موتورهای کاوش راهنماهای موضوعی
- پایگاه های اطلاعات کتاب شناختی (فهرست کتابخانه ها)
- پایگاه های تمام متن
- نمایه نامه های موضوعی
- وب سایت های انجمن ها و موسسات مرتبط
- پایگاه های اطلاعاتی پایان نامه ها و استانداردها و

3. تعیین کلید واژه های اصلی

بررسی تاثیر روش یادگیری مبتنی بر روش حل مساله بر
پیشرفت تحصیلی دانشجویان رشته پرستاری در سال 1402

کلیدواژه های اصلی :

Problem solving based learning
Academic Achievement
Nursing Students

یادگیری مبتنی بر روش حل مساله
پیشرفت تحصیلی
دانشجویان پرستاری

4. تعیین کلید واژه های مترادف

- دانش تخصصی محقق
- دریافت کمک از کتابدار
- سایر مقالات مرتبط با موضوع
- اصطلاحنامه ها

Medical Subject heading (Mesh)

بررسی تاثیر روش یادگیری مبتنی بر روش حل مساله بر
پیشرفت تحصیلی دانشجویان رشته پرستاری در سال 1402

learning	education	
Problem solving	Problem solving method	Learning method
Academic achievement	success	Education achievement
Nursing Student	Student	Nurses

MeSH

MeSH

problem solving

Search

Create alert

Limits

Advanced

Help

Full

Send to:

Problem Solving

A learning situation involving more than one alternative from which a selection is made in order to attain a specific goal.

PubMed search builder options

[Subheadings:](#)

☐ classification

☐ ethics

☐ radiation effects

☐ drug effects

☐ physiology

☐ Restrict to MeSH Major Topic.

☐ Do not include MeSH terms found below this term in the MeSH hierarchy.

Tree Number(s): F02.463.425.725, F02.463.785.810

MeSH Unique ID: D011340

See Also:

- [Decision Making](#)

PubMed Search Builder

Add to search builder

AND

Search PubMed

[YouTube](#) [Tutorial](#)

Related information

[PubMed](#)

[PubMed - Major Topic](#)

[Clinical Queries](#)

[NLM MeSH Browser](#)

- [Decision Making](#)

[All MeSH Categories](#)

[Psychiatry and Psychology Category](#)

[Psychological Phenomena](#)

[Mental Processes](#)

[Learning](#)

Problem Solving

[Heuristics](#)

[All MeSH Categories](#)

[Psychiatry and Psychology Category](#)

[Psychological Phenomena](#)

[Mental Processes](#)

[Thinking](#)

Problem Solving

[Decision Making, Shared](#)

[Heuristics](#)

5. ترکیب مفاهیم و طراحی استراتژی جست و جو

استراتژی جست و جو؟

به چگونگی به کار گیری و ترکیب کلید واژه ها توسط محقق و تعیین محل قرارگیری و ارتباط آن ها برای جست و جو در يك موتور جست و جو یا يك پایگاه اطلاعاتي گفته مي شود.

- میزان دقت در بازیابی اطلاعات ارتباط مستقیمی با استراتژی جست و جوی تعریف شده توسط محقق خواهد داشت.

(problem-based learning OR PBL) AND (academic achievement OR academic performance OR learning outcomes OR educational outcomes) AND (nursing students OR nursing education OR undergraduate nursing OR nursing curriculum OR nursing program OR nursing school OR nursing faculty OR nursing instruction) AND (effectiveness OR efficacy OR impact OR assessment OR evaluation OR outcomes OR results).

6. تعیین محدودیت ها و فیلتر های مورد نیاز

بررسی تاثیر روش یادگیری مبتنی بر روش حل مساله بر
پیشرفت تحصیلی دانشجویان رشته پرستاری

سال:	1402
نوع منبع:	Article, dissertation
زبان:	English
موضوع:	learning

Text availability
Include embargoed articles

Publication date
1 year
5 years
10 years
Custom range...

Research Funder
NIH
AHRQ
ACL
ASPR
CDC
DHS
EPA
FDA
NASA
NIST
VA
Customize

Search field
Choose ...

Clear all

Show additional filters

Google Scholar high risk behavior adolescent

Articles About 3,700,000 results (0.13 sec)

Any time
Since 2023
Since 2022
Since 2019
Custom range...

Sort by relevance
Sort by date

Any type
Review articles

☐ include patents
☒ include citations

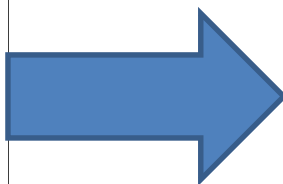
☒ Create alert

[book] New perspectives on adolescent risk behavior.
RE Jessor - 1998 - psycnet.apa.org
... adolescent risk behavior present the most recent ideas and findings about the variety of behaviors that can compromise adolescent ... in the social psychology of adolescent risk behavior. (...
☆ Save Cite Cited by 888 Related articles All 2 versions

Adolescent sexual risk behavior: A multi-system perspective
BA Kotchick, A Shaffer, KS Miller, R Forehand - Clinical psychology review, 2001 - Elsevier
... adolescent sexual risk behavior, its associated risks to health and well-being, and the factors related to the promotion of sexual risk-taking and risk-... preventing adolescent risk behavior. ...
☆ Save Cite Cited by 958 Related articles All 7 versions

Early adolescent risk behavior outcomes of childhood externalizing behavioral trajectories
R Thompson, JK Tabone, AJ Litrownik... - ... Early Adolescence, 2011 - journals.sagepub.com
... adolescent risk. The link between trajectories of externalizing behavioral problems and early adolescent risk behavior ... defined by externalizing behavior problems were identified: Low, ...
☆ Save Cite Cited by 124 Related articles All 9 versions

Adolescent risk behaviors and religion: Findings from a national study
JW Sinha, RA Cnaan, RJ Gelles - Journal of adolescence, 2007 - Elsevier
... for a number of risk behaviors. The following section outlines what we know about adolescent ... and discusses research on the link between youth religiosity and state behaviors

[Articles](#)[Case law](#)[Profiles](#)[My profile](#)[My library](#)[Alerts](#)[Metrics](#)[Advanced search](#)[Settings](#)

Find articles

with **all** of the wordswith the **exact phrase**with **at least one** of the words**without** the words

where my words occur

☐ anywhere in the article☒ in the title of the articleReturn articles **authored by**
e.g., "PJ Hayes" or McCarthyReturn articles **published in**
e.g., J Biol Chem or NatureReturn articles **dated between** —
e.g., 1996

بخش دوم:

آشنایی و کار با بانک های اطلاعاتی حوزه علوم پزشکی

محیط های جست و جوی اطلاعات علمی

عمومی: Google, yahoo, MSN, look smart

تخصصی: Googlesholar

Search Engines موتورهای جست و جوی عمومی و تخصصی

Web of science

Scopus

PubMed

Index medicus

CINAHL

ERIC

ISC

IranDoc

DataBases نمایه نامه ها و پایگاه های اطلاعاتی

Science direct

Ovid

FullText Collections

مجموعه های الکترونیک تمام متن

بخش سوم:

اصول و فنون پیشرفته جست و جو در پایگاه های اطلاعاتی و موتورهای کاوش

الگوهای متداول جست و جو در اینترنت

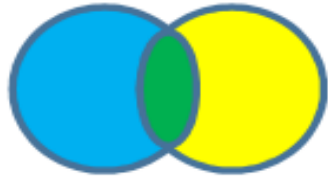
- ☐ Boolean search
- ☐ Compound search
- ☐ Proximity search
- ☐ Phrase search
- ☐ Truncation search
- ☐ Nesting search
- ☐ Wildcard
- ☐ Math operator search
- ☐ Title search, Domain search, URL search
- ☐ Media search, File format search

1. جست و جوی بولی (Boolean search)

استفاده از عملگرهای AND ، OR و NOT

Water Treatment

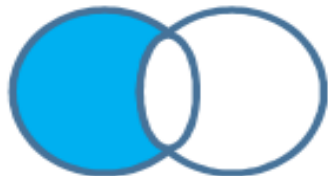

Water **OR** Treatment

Water **AND** Treatment

(Water + Treatment)

Water **NOT** Treatment

(Water - Treatment)

BUT یا

از کدام عملگر استفاده کنیم که مقالاتی بازیابی شوند که واژه
بروسلوز داشته باشد ولی واژه شیر نداشته باشد:

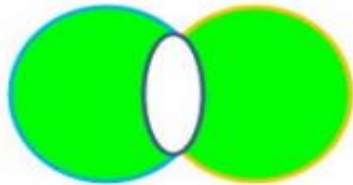
- 1) Brucellosis without milk
- 2) Brucellosis NOT milk
- 3) Brucellosis not milk
- 4) Brucellosis OR milk

:- اپراتور خور (XOR)

شبیہ OR اما با حذف اشتراک بین کلید واژه ها

Children **XOR** Adolescents =

(Children **OR** Adolescents) **NOT** (Children **AND** Adolescents)

2. جست و جوی ترکیبی (compound search)

موضوع: چارچوب ایجاد کتابخانه دیجیتال

چارچوب: frame, framework

ایجاد: construction, generation, establishment

کتابخانه دیجیتال: digital library

Digital library AND (construction OR generation OR establishment)
AND (frame OR framework)

3. جست و جوی مجاورتی (Proximity search)

- یافتن کلیدواژه ها در کنار یکدیگر:

NEAR/n (W, N, ADJ, PRE)

Randomized **NEAR/4** trials

Randomized trials

Randomized clinical trials

Randomized clinical medical trials

Randomized controlled trials

Randomized medical clinical trials

Randomized controlled clinical trials

trials.....Randomized

4. جست و جوی عبارتی (phrase search)

✓ یافتن نتایجی با عین عبارت جست و جو:

با استفاده از گیومه " " یا « » می توان نتایجی را یافت که دقیقا عبارت را به همان شکل مورد نظر ما که در خود دارند بازایی کند.
مثل نام کتاب، نام موسسه، نام شخص و....

"gastric cancer"

"randomized clinical trails"

"be or not to be"

5. کوتاه سازی (Truncation)

✓ جست و جو با استفاده از اضافه کردن علامت * یا \$ به انتهای ریشه کلمات:

✓ در این روش همه کلیدواژه هایی که با ریشه مورد نظر شروع می شوند بازیابی می شوند.

Histor* → Historian, Historical, History

Digit* → Digital, Digits, Digitalized

Ortho* → Orthopedic, Orthodontics, Orthogenetic

6. جست و جوی تو در تو (Nesting search)

✓ نوعی جست و جوی پیشرفته به کاربر اجازه می دهد هم زمان چندین جست و جوی انفرادی را که هر یک در یک پیرامون هستند را با هم ترکیب نموده و با استفاده از عملگرهای بین آن ها نتایج مورد نظر را بازیابی می کند.

برنامه جهانی حفاظت از محیط زیست

فرمول جست و جو؟

(global OR international OR multinational OR worldwide)
AND (environment OR ecology) AND (protect* OR conserve*)

7. جایگزینی (Wildcard)

- ✓ بازیابی کلماتی که در یک یا دو حرف با هم فرق دارند با استفاده از ؟ یا * یا \$
- ✓ این روش زمانی استفاده می شود که در مورد یک یا چند کاراکتر از کلید واژه اطمینان نداریم یا کلیدواژه مورد نظر با چندین نوع مختلف کاراکتر بیان شده باشد.

Organi?ation → Organization OR Organisation

Wom?n → Women OR Women

Colo*r → Colour OR Color OR Colur

Medi?ation → Meditation OR Medication OR Medikation

اگر املای صحیح کلیدواژه دیابت ملیتوس نتوانید بنویسید
از کدام کاراکتر در جای خالی استفاده می کنید :
diabetes m....llitus

- 1) *
- 2) ?
- 3) W
- 4) 1 ,2

جالب ترین نکته ای که
در این کارگاه یاد گرفتید،
چه بود؟

